

Zakaj lastavice v jeseni odletijo ter v pomladi zopet priletijo.

(Priplevedka.)

Pred davnim časom so živele lastovice samo v Egiptu ob reki Nilu in dalje v notranjej toplej Afriki. A prigodi se, da je velika suša nastala. Reke, jezera in potoki so posahnili in vsled tega so mrčesi zginili in ptičke so trpele veliko lakoto. V tej velikej sili so ptice sklenile zapustiti svojo drago domovino ter se podati proti severu, kder so videle modro-jasno nebo in naravo v prelepem pomladnem cvetu.

Prišedši v severne kraje, našle so mrčesov dovolj, prijetni kraji so se jim priljubili kakor domači ter so si tu delale gnezdnice, valile so jajčeca in gojile mladiče. A na jesen, ko so mladiči imeli užé krepke prsi in peroti, obide stare ptice želja po domovini; želele so zopet videti domače kraje, ondú umreti in počivati pri svojih starih. Tako je bilo skleneno in stari in mladi se vzdignejo ter odletijo proti jugu. Stari so ondú pomrli in mladi so je pokopali.

A pomladi se zopet v srcih mladičev izbudi želja po njihovej domovini, kder so bili izvaljeni in odgojeni. Odleteli so tedaj zopet v severne znane kraje, kder so gnezdili, valili in svoje mladiče gojili. Na jesen se spomnijo svojih dragih v daljnjej zemlji pokopanih ter se zopet odpravijo s svojimi mladiči na jug. Stari so ondú zopet pomrli in bili pokopani, a mladi zárod se je pomladi vrnil zopet na sever. Tako letajo od severa na jug in od juga na sever; — od grobov svojih dragih do svoje zibéli in od svoje zibeli do svojega groba. Tu na severu gnézdijo, a doli na jugu počivajo še dandanes.

I. S—a.

Občina.

Kraj, kjer prebivamo, je naše prebivališče. Prebivališče je ali mesto, trg ali vas. Tu prebiva več družin vsaka s svojim gospodarstvom, in vse vkup so zopet združene v jedno družbo, zaradi tega, da drug drugemu pomagajo in pripomorejo k vsemu, kar posamezni človek ali posamezna družina ne more storiti. Z združenimi močmi se marsikaj storí, kar posameznemu mogoče nij.

Ker vsi prebivalci jednega kraja drug drugemu vzajemno pomagajo, ker imajo marsikatero pravice in dolžnosti vkup, imenuje se ta skupščina srenja ali občina. Prebivalci jednega kraja so tedaj krajna občina in če so meščani, je mestna, če so tržani, tržna, če so vaščani, vaška občina.

Za korist občine je mnogo dela, zaradi tega so v vsakej občini odločene osebe, katere v imenu vseh oskrbujejo občinske zadeve. Te osebe so občinsko prédništvo, zato ker pred vsemi in če je treba v imenu vseh govoré in delajo. V občinskem prédništvu so občinski prednik ali župan in tisti možje, kateri županu svetujejo in se zato občinski svétniki imenujejo. Občinsko prédništvo je občinska gosposka. Novoizvoljeni župan obljubi, da bode vestno in v duhu postave skrbel za blagor občine in da bode svojo službo opravljal z nepremakljivo zvestobo do cesarja. Vsak srenjčan ima dolžnost, da je občinskemu prédništvu udan in pokoren.

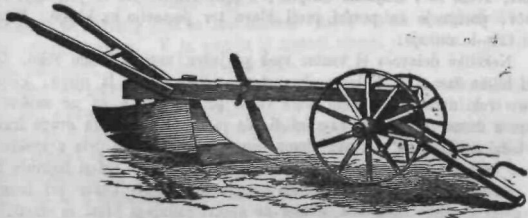
Samo po tej poti se ohranjuje in utrjuje blagor občine, red in mir v občini.

Občinsko naméstništvo mora skrbeti za vse, kar je krajnim prebivalcem sploh važno in potrebno. Pred vsem so javna poslopja v kraju, recimo: cerkev, šola, občinska posvetovalnica, bolnišnica i. t. d. Ravno tako mora občina skrbeti, da ima v svojem kraju dobre ceste, mostove, vodnjake, gasilne priprave i. t. d.

Kjer več ljudi vkup prebiva, mora vladati red in varnost, da nihče koga na premoženji ne poškoduje, da kdo komu kaj krivičnega ne stori in da vsak svojo dolžnost izpolnjuje, da nihče brez dela ne pohajkuje in drugih ne nadleguje. Za vse to skrbi občinsko prédništvo. Ono čuje, da je vsak prebivalec varen in da se mu posestvo ne moti in ne krati; gleda na to, da so občinska pota čedna in po noči tudi zavarovana, da se povsod rabi postavna in pravična mera in vaga in da se nič ne prodaja, kar bi bilo nezdružljivo in nevarnega.

Za vse to oskrbovanje je treba previdnosti, truda in novcev. Da se pa to oskrbovanje vrši, mora vsak srenjčan nekaj davka plačevati. A ta davek ne nakladajo posamezne osebe, nego postava določuje, koliko naj se vplačuje. Ako čez občinske izdajke kaj ostane, to je občinsko premoženje. Kakor dobri hišni gospodar lahko kaj prigospodari, tako stori tudi lahko občina. Ako ima občina kaj svojega premoženja, potem nij treba posameznim srenjčanom višjih davkov plačevati, a tudi za občinske stvari se lahko kaj več stori, recimo za dobrodelne naprave i. t. d.

Oralo ali plug.

V najstarejši dōbi, o katerej nam zgodovina pripoveduje, bilo je zemljo obdelovati zelo težavno delo. Ljudje nijso poznali še nobenega orodja, s katerim se zemlja obdeluje. Dandanes je temu vse drugače, ljudje so izumili mnogo pripravnega orodja in delo nij več tako težavno, kakor takrat, ko je bilo treba malo ne vse z golimi rokami storiti, predno se je seme vsejalo v zemljo.

Najiménitnejše kmetijsko orodje je oralo ali plug, in gotovo ga nij nobenega med vami, da bi ne poznal tega za kmetijstvo prevažnega orodja. A to še nij dosti za pridnega otroka, da pozna to orodje, nego treba je tudi, da zna njegove dele in vse dobre lastnosti.

Pómnite torej, da ima vsako oralo: 1) lemež, 2) desko, 3) kozolec, 4) plaz, 5) črtalo, 6) hlod (gredelj), 7) ročici in 8) vprežno pripravo.

Lemež je óni del orala, ki v zemljo brazdo reže; podoben je pravokotnemu trikotu in je od jekla.